

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

22. An Regulares possint sine incursione censurarum ministrare
Eucharistiam in die Paschatis ad implendum præceptum Equitibus
Ierosolymitanis, D. Iacobi, Alcantaræ, Calatranæ, &c. Et cursim infertur ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76405](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76405)

RESOL. XXI.

An Regulares virtute suorum privilegiorum possint ministrare Eucharistiam vagis, aduenis, & peregrinis in die Paschatis, ad implendum præceptum annua Communionis?
Vel an teneantur supradicti confluere ad Ecclesiam Cathedralẽ, & Matricem pro adimplendo præcepto Communionis?
Et notatur, quod seruis, & domesticis intra Conuentum degentibus in morte, & in die Paschatis possunt Religiosi ministrare Eucharistiam, Extremam-Vnctionem, & Confessionem.
Et idem dicendum est de famulo coniugato, qui noctu dormit extra Conuentum, & si intra Conuentum sit in articulo mortis, possit illi dari Extrema-Vnctio, secus vero si moritur extra Conuentum.
Etiãque aduertitur, quod Religiosus, qui cum licentia certò præsumpta, & moraliter certa Parochi alieni ministrat Eucharistiam in articulo mortis, & in die Paschatis, non peccat, nec incurrit censuram?
 Ex p.3.tr.2.Ref.12.

Sup. hoc supra in Ref. 17. §. Ioanes. & infra in Refol. seq. §. Nota tamẽ cursum post mediũ, vers. Tertius est. & in to. 6. tr.1. Ref. 45. §.2. ad medium, à vers. Vnde-Regulares.

§.1. **N**egatiuè respondet Peregrinus in scholiis ad nostra privilegia, part. 2. tit. communicare, §. 2. quia ex Decreto Eugenij IV. apparet supradictos adipisci incolatum quoad Sacramenta Confessionis, & Communionis tempore Paschatis, licet ibi modico tempore steterint. Præterea dici potest hos teneri confluere ad Ecclesiam Cathedralẽ, & Matricem, quia videtur esse Parochia vniuersalis totius Diocesis. Ita ille.

2. Sed ego contrariam sententiam tenendam esse puto, quam præter Sanch. de matr. tom.1. lib.3. disp. 73. n.17. tuetur nouissimè Afcanus Tamburinus de iure Abbat. tom.2. disp. 5. quæst. 3. num.6. Laurentius Portel, in dubiis Reg. ver. Sacrament. administratio, n.6. qui citat Rodriguez. Et hanc sententiam docet etiã Fagundez præcep. 1. lib. 1. cap. 8. num. 5. quia exceptio diei Paschatis apposita in Clement. 1. de privileg. fuit introducta in fauorem Parochorum, & vt saltem eo tempore, & die omnes Parochi ad suam Parochiam confluerent: sed in nostro casu nulla fit Parochis iniuria, nam dicti non sunt Parochi; ergo, &c. Adde, quod in tali casu Regulares ministrant Eucharistiam ex tacita licentia proprii Parochi: nam cum ipse illis in alias regiones proficiscentibus hanc licentiam non restrinxerit, videtur illam virtualiter concessisse, videlicet vt possint Eucharistiam sumere in die Paschatis vbicumque voluerint.

Restat modo respondere ad argumenta Peregrini. Et,

3. Ad primum dico, quod non obstat Decretum Eugenij IV. quia fuit concessum in fauorem peregrinorum ad tollendos eorum scrupulos, non tamen eos obligauit, vt alienis Parochis subijcerentur, sed reliquit eos iuris communis dispositioni. Ita Sanchez, Rodriguez, & Henriquez, quos citat, & sequitur Fagundez ubi supr. Vel dic cum Portel, quod in illo Decreto Summus Pontifex intellexit, vt ibi vagi v. g. tunc etiã pro paruo tempore communicent, id est, à potente Eucharistiam ministrare, non autem limitat, quod sit Parochus, vel hic, aut ille, sed mens eius est, quod satisfaciant communicando ibi in illo incolatu.

4. Ad secundum respondeo cum Portel, & Sanchez ubi supra, quod nullo iure probatur, vt Cathedralis sit communis omnium Diocesis, neque vilo textu probatur, vagos, & peregrinos ad illam debere confluere.

5. Notandum est etiã hic obiter cum Portel, loco citato num. 9. quod seruis, & domesticis intra Conuentum degentibus in morte, & in die Paschatis possunt Religiosi ministrare Eucharistiam, & Extremam-Vnctionem, & Confessionem. Et idem dicendum est de famulo coniugato, qui nocte dormit extra Conuentum, huic enim poterunt eodem Sacramenta ministrari: est enim commensalis conuentus, ac de isto, si intra conuentum sit in articulo mortis, cum semper ferè vixerit intra Conuentum, ac de stipendio illius, puto illi dandam esse Fratribus Extremam-Vnctionem: secus autem si sit extra Conuentum. Ita Portel, qui citat privilegia Pontificum, quæ an sint hodie reuocata per Bullam Vrbani VIII. vide Leonem de offic. confiss. tom. 2. resolutio. num. 50.

6. Nota etiã quod Religiosus, qui cum licentia certò præsumpta, & moraliter certa Parochi alieni ministrat Eucharistiam in articulo mortis, & in die Paschatis, sciens certò moraliter, quod Parochus amicus id velit, non peccat, neque incurrit censuram, quia habens talem certitudinem moralem de Parochi voluntate, de eius licentia facere censetur. Ita Sanchez in 3. part. tom. 3. disp. 72. sect. 2. ver. hinc, quem citat, & sequitur Portel, ubi supra n. 7.

RESOL. XXII.

An Regulares sine incurfione censurarum possint ministrare Eucharistiam in die Paschatis ad implendum præceptum Equitibus Hierosolymitanis, D. Iacobi, Alcantarae, Calarane, &c.
Et cursum inferunt idem esse de Sacramentis Extremæ-Vnctionis.
Et supponitur non licere, sub pœna excommunicationis Papalis Regularibus iure communi administrare Eucharistiam, & Extremam-Vnctionem sine licentia Parochi.
Possunt tamen ministrare Eucharistiam extraneis Religiosis, etiam tempore Paschali ad implendum præcepti Communionis, quando absunt a loco ubi sunt eorum Prelati.
Et docetur Equites Hierosolymitanos esse verè Religiosos, & posse confiteri cum Confessario non appropinquato ab Episcopo.
Et quid de aliis Equitibus D. Iacobi, Alcantarae, Calarane, &c.
Et notatur Regulares sine incurfione censuræ possint multis casibus præbere secularibus Eucharistiam pro adimplendo præcepto tempore Paschatis. Et in corpore huius Resolutionis assignantur quinque præpraxi huius questionis.
Et etiã queritur, an Parocho deficiente, aut nolente per se Eucharistiam ministrare, nec licentiam concedere, possint Religiosi etiam secularibus illam porrigere, ad implendum annua communionis præceptum?
Et aduertitur posse Regulares ministrare Eucharistiam tempore Paschatis suis familiaribus.
Et an hoc privilegium extendendum sit ad familiares coniugatos dormientes noctu extra monasterium?
Et notatur Regulares posse hospitibus secularibus, si in eorum monasteriis infirmentur ad mortem ministrare Sacram Viatum, Extremam Vnctionem, & sepulturam in suis Ecclesiis absque licentia Parochi, & hoc ex pluribus Pontificiis privilegiis. Ex p.10. tr.11. & Misc. 1. Ref. 31.

§.1. **S**uppono non licere sub pœna excommunicationis Papalis Regularibus iure communi administrare

administrare Eucharistiam sine licentia Parochi, propter Clement. Religiosi de privilegio, ubi id statuitur. Possunt tamen, hoc non obstante, extraneis Religiosis ministrare Eucharistiam, etiam tempore Paschatis, & ad impletionem præcepti Communionis, quando absunt à loco, ubi sunt eorum Prælati. Ratio est, quia nec in hoc fit iniuria Parochis, cum illi Religiosi Parochis non subdantur: & præsumatur licentia Prælatorum istorum, nec contradicatur Clement. Religiosi de privilegio, qui solum est in fauorem Parochorum, & quoad ipsorum subditos.

2. His suppositis intrat quæstio in titulo resolutionis appositæ, & ad illam affirmativè respondet Franciscus Nigrus in *Addit. ad Cærimon. Ruiz part. 2. regul. 7. num. 21.* ubi sic ait: An comprehendat hæc censura Regulares, qui ministrant Eucharistiam in die Paschatis Equitibus Hierosolymitanis; Negat P. Trimarchi, quia Equites Hierosolymitani sunt verè Religiosi, siquidem in professione emittunt Vota essentialia Religionis, Obedientiæ, Castitatis, & Paupertatis. Confirmatur, quia vt docent Sanchez in *selectis disput. 49. num. 10.* Diana *part. 3. resol. mor. tr. 2. de Dubiis regul. 30.* Chilinus in *verb. Equites Hierosolymitani* possunt confiteri cum Confessario non approbato ab Episcopo, sicut cæteri Religiosi: siquidem Tridentinum *sess. 23. cap. 15. de Reform.* nihil innovavit circa approbationem Confessorum Regularium: & idè Regulares, qui Sæcularium non audiunt confessiones, non egent Episcopi licentia: ergo & à quibuscumque Regularibus possunt recipere Eucharistiam in die Paschatis. An hoc idem dicendum sit de Equitibus Sancti Iacobi, Calatrauz, Alcantaræ, Montefæ, &c. Affirmant qui tenent esse veros Religiosos: negant qui docent non esse veros Religiosos. Hucusque Nigrus.

3. Sed hæc opinio mihi non placet, quia si esset admittenda, sequeretur, quod etiam Religiosi non incurerent in censuram, si ministrarent Sacramentum Extremæ-Vnctionis Equitibus Hierosolymitanis, Diui Iacobi, &c. quia est eadem ratio, & prohibitio quoad administrationem Extremæ-Vnctionis, ac Eucharistiæ, pro adimplendo præcepto annuæ communionis, vt rectè docet Palauus *tom. 4. tract. 21. punct. 15. num. 5.* & Pater Lezana in *Summa tom. 3. verb. Extrema-Vnct. n. 4.* Adde, quod malè Nigrus pro sua sententia me adducit vbi supra: nam vt legitibus patet, ibi ego refero tantum illam sententiam, & aliis iudicandum relinquo: imo assero, esse contra praxim, & consuetudinem receptam. Vnde Leandrus de *Sacrament. tom. 1. tract. 5. disput. 11. quest. 47.* pro negatiua sententia me adducit: licet ipse adhæreat sententiæ assertenti probabiliter, vt ipse putat, Equites Diui Ioannis, Diui Iacobi, Alcantaræ, Calatrauz, &c. posse confiteri cuilibet simplici Sacerdoti non approbato ab Episcopo: quod etiam nouissimè docet Pater Martinus de Sancto Ioseph *in los Anjos de Confessores, tom. 1. lib. 1. tractat. 24. num. 4.* quia dicti milites sunt verè Religiosi. Sed non est recedendum à negatiua sententia, quam tuetur Pellizzarius in *Man. Regul. tom. 2. tract. 8. cap. 2. sect. 1. subsect. 1. num. 26.* licet malè, vt fecit Nigrus, pro affirmatiua sententia me adducat.

4. Nota tamen hic obiter, Regulares sine incursione censuræ posse in multis casibus præbere sæcularibus Eucharistiam pro adimplendo præcepto tempore Paschatis, quos enumerat Nigrus *vbi sup. n. 22.* Primus est, si accedat communicandus, asserens habere se facultatem communicandi vbiicumque voluerit à suo Parocho, vel ab Ordinario, licet licentiam non habeat in scriptis: in hoc casu potest Regularis illi credere, & eum communicare: nam non est

Tom. 11.

præsumendus qui tam immemor sit suæ salutis, vt tantum scelus velit, sine necessitate præsertim committere. Secundus est, si communicatur quis in propria Parochia in die verbi gratia Iouis Sancti, vt satisfaciatur præcepto Ecclesiæ; & postea in die Paschæ, ob deuotionem tanti festi vult communicare in Ecclesia Regularium; tunc sine aliquo scrupulo potest communicari à Regularibus. Tertius est si accedentes ad recipiendam Eucharistiam à Regularibus, sint peregrini, transeuntes, Curiales, & Mercatores. Quartus est, si accedit persona impotens Parochiam adire, & licentiam petere; si tempus implendi præceptum communicandi, & in hoc casu obligabitur, qui communicauit, deinde cum primum poterit Parocho satisfacere: qui Parochus non poterit eum cogere ad iterum communicandum in Parochia. Quintus est, quando Parochus in aliqua villa, vel pago, vel rure non adesset; vel non posset, vel noller suum Officium exequi, & tempus præceptum Ecclesiasticum adimplendi vrgeret, tunc Regulares Eucharistiam ministrare possunt Fidelibus in suis Ecclesiis ob Communionem Paschalem.

5. Scio Eminentissimum Dominum meum Cardinalem Lugo de *Enchar. disput. 18. n. 53.* docere, Parocho deficiente, aut nolente per se Eucharistiam ministrare, nec licentiam concedere, non posse Religiosos illam sæcularibus porrigere ad implendum annuæ Communionis præceptum. Sed nouissimè contrariæ sententiæ adhæret Leandrus de *Sacrament. tom. 2. tractat. 7. disput. 3. quest. 24.* putat enim in tali casu posse Regulares Eucharistiam ministrare, saltem de licentia præsumptiua Papæ, vel Episcopi, quam etiam in hac necessitate rationabiliter censetur concedere absente Parocho, aut præsentem, sed nolente id efficere per se, aut licentiam dare: quia licet hæc necessitas non tantum vrgeat, quantum necessitas mortis articuli; vrget tamen sufficienter ad licitè Eucharistiam in prædictis casibus ministrandam. Et ideo vtramque sententiam probabilem esse existimo.

6. Nota etiam hic, posse Regulares ministrare Eucharistiam tempore Paschatis suis familiaribus sæcularibus. Sed an hoc priuilegium sit extendendum ad famulos coniugatos, dormientes noctu extra Monasterium, dubitat Lezana in *sum. tom. 3. verb. Eucharistia. n. 9.* Sed præter Leandrum alibi à me adductum concedit nouissimè Tamburinus *Opus. de Commun. cap. 4. §. 4. n. 48.*

7. Et tandem non desinam etiam hic remissimè adnotare, Regulares posse hospitibus sæcularibus, si in eorum monasteriis infirmentur ad mortem, ministrare factum Viaticum, Extremam-Vnctionem, & sepulturam in suis Ecclesiis absque licentia Parochi, & hoc ex pluribus Pontificum priuilegiis, quæ adducit Peyrinus de *privilegio. Minim. tom. 1. Const. 1. Iulij II. §. 37. n. 92. 93. & 94.* Lezana in *sum. tom. 3. verb. Eucharistia. n. 10. & verb. Extrema-Vnct. n. 3.* cum Tamburino *Opus. de Commun. cap. 5. §. 5. n. 9.*

RESOL. XXIII.

An Episcopus possit prohibere Regularibus, ne ministrarent Sacramentum Eucharistiæ in die Paschatis? Et notatur per diem Festum Paschatis Resurrectionis Dominica non intelligi solum diem Paschatis, sed totum tempus, quo currit præceptum Ecclesiasticum annuæ Communionis. Et an fuerit vsu receptum priuilegium Regularibus concessum, vt possint ministrare sæcularibus Eucharistiam vt implerent præceptum Communionis? Et notatur, quod Iesuita habent amplissima priuilegia

Sup hoc magis late in Ref. seq. & in aliis §§. eius not.

Sup hoc supra late in Ref. 21. & in Ref. 17. §. 10. annes & in tom. 6. tr. 1. Ref. 45. §. 2. ad medium, à ver. Vnde Regulares.

Sup. hoc in Ref. præterita. §. Notandum est, & in aliis eius not. pro hac quæst.

Sup. hoc inf. lege doctrinam Ref. 63. & inf. in tr. 4. Ref. 13. signanter §. penult. & lege etiam §. vit. & in tom. 7. tr. 1. Ref. 88. §. vit. in principio. & in prædictis pro ministratio- ne Viatici, & Extremæ-Vnctio- nis. Sed pro sepultura in dicto tom. 7. & tr. 1. ex Ref. 238. §. 1. & vit.

